

Մանկանի Էփեար

Մ Ի Ի Ն Ա Տ Ի Ի

ՈՒՄՈՒՐԸ ԲՕԼԻԹԻԳԸՅՅԵ ՎԵ ՄԵՎԱՏՏԸ ՍԱՅԻՐԵ

ԻՔԻՆՃԻ ՍԵՆԵ

1867 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 29 ՃԻՄԱ

ՆԻՄԵՐՈ 558

Մանկանի Էփեար համար 6 էնի սենեակ 300
նիւթի քերտի, սենեակի գործեր, բոլոր գործեր
իւրեք օրը, 200 զ" օրը, լիք 100 զ" օրը,
բոլոր, ինչպէս տարի 50 օր փոքր տարիքի մարդ

Էփեարի լիքն ունի, զի-
րենի տեղում 5, իրենի տեղում 2,
վե ինչպէս վե ունի տեղում 1
էր զիւրեք տեղում, արդ 5

Մէքսիկոյ զի ունի, զի-
467 ինչպէս ինչպէս ԼԵՎԱՆՔ ԶԵՐԱՆ Բ-
նեւիտ, ինչպէս 8. փոքր տեղում կենտրոնէ

ԳԱԼԱԹԱ ԲԱՆԱՍԸ

ԷՍԶԱՄԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅՅԵ

Դեկտեմբեր 28 ԸՆԴՀԱՆՍՈՒՅՅԵ

ԱՅՐԱՐ 55-57

Գարանար 55-58

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԹԵԼԵԿՐԱՖԻՅԵ

(Աճան Հաւա Բարձրագոյն)

Փարիս 9 յունվար ակնարկն ստաթ 12
վե 50 տագրգասնտա .

Սոն խապերէրէ նեղարէն, բուսիա
տեղիւթի ետրի իթիտալ վե ինչպէս
պիւր բօլիթիւր սագրաւաճադ տըր .

Բրէնս ԿարչաքօՖ Մ. տը Պիւտպերկ
վե ճէնէրալ ինչպէս ինչպէս, Եարդ մեւել-
սինտէ բուսիանըն հալինի թեթիւ իտե-
ճէրէր տիր .

Նիւ-Եօրդ 8 յունվար .

Էճնէպի բաւուգլարը իւզերինէ ԷՕ-
չիւրիւն մահվ օլունմասըն Սէնաթօ մեճ-
լիսի թաստիգ իթմիշ տիր .

Պէրլին, 9 յունվար .

Ասրլաւաէկեանէ վերին պիր զեւա-
Ֆեթտէ, Մ. տը Պիւտպերկ, Ֆրանսա իւ-
ճէնկ վուգու պուլուր գորգուսուսու-
սատեճէ խապարաթ օլունմասըն պեյան
իտերէք պու մագուլէ էնտիշէ վե գօր-
գուլարը քեւալիւն պեր թարաֆ իթմի-
լերի ինչպէս միւսաֆիրլերինէ նասրհաթ
իթմիշ տիր .

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՏՈՒՆԻՆԵՅԵ

Էկերլի ինչպէս ինչպէս ետնը տե-
յիլ իսէ, պու կիւնէրտե վեւթէրաճա պեՕ.
յիւք պիր թեպետուլաթ վուգու պու-
լաճաղը հիսս օլունմագտա տըր .

— Մ. Բիւր Տէրինանինն ետրինէ միւ-
մայրէյնի պիրատերի Մ. Ժան Տէրինա.

նի, Տէր-ստատեթէ Եունան էլ ինչպէս նասու
օլունմագ տըր տէնիւր. Եիմտիլք պի-
րինճի սըրը քեւաթիւր Մ. Գալէրճի, մու-
վագգաթէն մասալահաթիւքար գալմըշ
տըր .

— Գարա-տէնիգտէ վարնաւա 70 միլ
գատար Եարլընտա Եամբիօն նամ սեֆինէ
ղարդ օլմուշ, վե թայֆալարտան պիրի-
սի տալիւ պօլուլմուշ տուր տէնիւր Մեդ-
քիւր սեֆինէ Գալաթատա Մօրլըն վե
Պէլ նամ գու մրանեանըն մալի օլուլ, ֆա-
գաթ սիկուլթալը իմիշ .

— Կիրիտտէ Տէվէթու Ալի բաշա
հաղթեթիւր թարաֆընտան վեքիլէր մեճ-
լիսինէ օլան պեւանաթըն մեալինճէ պի-
րինճի, 1868 սենէսի մարտը իպթիտա-
սընտան իքի սենէ միւթեմաթիւն, ճէ-
զիւրէտէն չըգան հէր նեվի մահսուլաթ.
տէն ալընան Էօշիւր մահվ օլմուշ տուր .

Իքինճի — մեդքիւր իքի տէնէ խի-
թամբիտա, Եանի 1870 սենէսի մարտը
իպթիտաթընտան իթիպարէն, Եինէ իքի
սենէ, թեքմիլ Էօշիւր ետրինէ Եանի
Եիւզտէ օն ալընմագ Եէրտէ, Եարմ-
Էօշիւր, Եանի Եիւզտէ պեշ ալընարագ,
ճէզիւրէնին վեքիլէր մեճլիսի հէր գանդի
խուսուսա միւնասիպ կէօրիւր իսէ, օլ-
վեճճ իւզըն պու Եարմ Էօշիւրտէն հա-
սըլ օլան մեպլաղ ումումուշ մէնֆա-
թընա տայիր Էպիյէ վե իմալաթա սարֆ
օլունմագ տըր .

Պուստանտա գաթիւնադար, չիմտիյէ
գատար ապէր պետէլիւթի վերկիսի Եա-
լընըլ խրիսթիեանալարտան ալընմագտա ի-
քէն, ճէզիւրէնին իսլամ Էհալիսի կերէք ա-
սաքիր վե կերէք պետէլ վերկիսինտէն մու-
աֆ օլունմուշ իսի. Պու իսէ Միւսլիման
լիւ խրիսթիեան Էհալիւրի պեյնինտէ
միւսապաթա րիսեթ օլունմասըն պիր
խուսուս օլունմագտան վե հէր սընըճի

թեպաւըն, ինտի հաղթեթի փատիշահի-
տէ տիլի իհսանէ նայիլ օլմագ հուգուգու-
պուլունտուղունտան, ճէզիւրէյի մեդ-
քիւրէ իսլամ Էհալիսինտէն ասաքիր ա-
լընմասըն, խրիսթիեան Էհալիսինտէն
տալի ասկէր պետէլիւթի վերկիսի ա-
լընմասըն թարաֆը հաղթեթի Եահա-
նէտէն լութֆ ու իհսան օլունմուշ
տուր .

— Թեքմուլտաղընտան Գուրիեւե
Եաղըլտընա նեղարէն, պիր գաշ կիւն
ագտէմ մահէլի մեդքիւր մուլթատար-
ըքը բաշա հաղթեթիւր տուլէլ մուլագ-
գամա գոնսօլտու վեքիլէրինտէն պիրի-
սինէ վեքիլթա վերմիշ վե սեօհպէթ արա-
սընտա ամիրի պուլունան Էտիրնէ գոն-
սօլտուտան կէլէն պիր մեքթուպու օ-
գուտուգտան սօնրա բաշա հաղթեթիւ-
րինէ տեօնիւպ Էէր պիր խուսուստա
« թեքմիլիգտէն մեմուլտուլ, ալ-
« տըղըմ մեքթուպ Էտիրնէ գոնսօլտու-
« տան տըր քի, պիրմ թեպաւալարմըգա
« տայիր խուրչիտ բաշա հաղթեթիւր
« թարաֆընտան սիզլէր իրաւ օլունան
« Էմիլմամէ հաղթընտա նե մուլմէլէ ի-
« տէճէ կիւնիգի պիր ան Էվլէլ քէնտիլէրէ
« պիրտիմէմի թէնպիս իթմիշ տիր, նեճէ-
« վապ վերէյիմ տէյի սիւալ իթտիքտէ,
բաշա հաղթեթիւր « Սատեճէ շուճէ-
« վապը վերինիգ քի, Թեքմուլտաղ մեճլի-
« սինտէ վալինին թաւալիւ գաթընտան
« տէօրթ քիշիլէր պուլունտուգճա պիր
« իշ պիր իրմէք միւլթիւսիգ օլաճագ տըր .
« Պու տաւէմէր նասըլ քի մալիւ մինիգ տիր,
« անճագ էնթրիք թարիգի իլէ իշ կէօր-
« մէք պիրլիւր, իսթէտիքլէրի կիպի Է-
« Եալէթի իտարէ իթմէքտէ տիրլէր, պէն
« գարըյմամ » ճէվապըն վերմիշ տիր .

Պիր միւլթատարըքըն գուտըթ սիզ-
լիքտէ պուլունտուղունտա թեպեյիւն

իտէն պու ընտի իգրարը, տաշուարտա
հիւքիւմէթճէ իտարէլէրին նէ տէրէճէ
սէֆիլ պիր հալտե պուլունտուղունա պիր
տէլիլի գալիլի սայրլա սեզա տըր, նիչէ
սահիպ լիագաթ մէմուրինին աթվար ու
հարաքեաթը մէմուրհէսի մէճիւս ազա
լարընըն վէ չորպաճըլարըն թէէսիրինէ
մաղուպ օլուպ էհալինին հուգուգու
փայիմալ օլմուշ տուր:

Թէքֆուրտաղըն եէնի միւթասարըր
Ֆը Մուսթաֆա բաշա հազընէթէրի օ
րաւա վասըլ օլմուշ տուր, ֆագաթ միւ
շարիլէյ հազընէթէրի պու թարգ ույ
ղունսուպուգլարըն մէնի իլէ ոտալէթ ու
հազգանիլէթի հիւքմ իթտիրմէյէ միւգ
թէտիր օլապիլէճէթէր մի տիր: Միւ
շարիլէյ հազընէթէրինին պու խըտմէթ
լէրի միւշքիլէ տիր: . . .

Պուհաւան ագտէմ Թէքֆուրտաղնա
հիլեթսիտէ Զօրլու եագընլարընտա բօս
թաւը սօեան սարիլէրին ախը ու կի
րիֆթ օլունտուղու իւշ ալ գատար ագ
տէմ պիրիլիլմիշ իտի իսէտէ, եանըշ օ
լուպ մէրգուման սարիլէրի էլան էլէ կէ
չերիլէ մէմիշէր տիր:

Պու խըրսըրգուգտան պէրու Էտիրնէ
պիլայէթի վալիսի զեհատէ ճահո ու իգ
տամ իճրաիէ գօյմագտա իսէտէ, Էօրֆ
ու քէսթ թարիլի իլէ օլունտուղունան
մէտհ օլունտուղու, նիչէն պու զայրէթ
պու գատար կիճ զուհուրա կէլիլի բօս
թանըն սօեուլմասընտան պէրու նահիլ
եէտէ 100աէն զեհատէ քէսան մահպէ
սէ իլգա օլունտուղու, վէ հէրնէ գատար
իսթիլէթ ազլարընտա պօւնլարըն ալէյհին
տէ պիր շէյ տալիս իթպէյեիւն իթմէ
միշ իօէտէ, վէ չօգլարը հազգընտա սէ
պիլի թալիլիլէրի ճայիլ կէօրիլէճէթ
ալէլիլէր պուլունտուղու թագտիրտէ,
միւշարիլէյ վալի բաշա հապէթլէրի
անլէրին մահպէստէ սագանմասըն վէ
կէչէն հաթթա Թէքֆուրտաղընա պիր
աաթ մէսապէտէ Պանապուս գարիլէ
սիլտէ պալը խանէլէրին պապըմասըն էմ
իլլէմիշ օլունտուղունան, էմր մուճիլին
ճէ գապիլիլէր, գարիլէյ մէզթիլէրտէ
միւթէպէր գաթլարըն, վէ թէպապի
Տէվլէթ իսթիլէտէն քէյ չօրպաճըլ թապ
լարիօ նամ գաթըն խանէլէրին պասմըշ
լար տըր: Մէրգումուն խանէսինին հէր
թարաֆըր շէտիտ մուամէլէ իլէ արաշ
տըրտըգտա, սօնրա 8000 զուրուշ նագտ
վէ ֆամիլիեաընըն միւճէվհէրաթընը ալ
մըշար, քէզալիք պիր սայրընըն խա
նէսիլտէն տալիս 1800 զուրուշ ալմըշար
վէ Զօրլու վէ Սօլարի գատապալարըն
տա տալիս պու թարգ թագիլգաթ վու
գու պուլմուշ օլունտուղու սէյլէնմիշ տիր:

Շիւբհիպ պու թարգ մուամէլաթը
հիւքիւմէթի Սէնիլէ թահսին իտէմէ
լէճէթ օլուպ, մալիւմիւ օլունտուղունա ի

ճագը իճրաւընա հիմէթ պուլուրաճագ
տըր:

Փ Ր Կ Ի Չ

Ալտէթիմիգտէն պէրու հէր կիւն վագ
թիմիգի անճագ ֆրիլի ռզրուլունտա օարֆ իթ
մէքտէ, վէ իլէրուտէ, եանի պիր սէնէ գա
տար սօնրա, բաթիլիլիսանէյէ աթա միւհ
թամ օլմագաղըն բահաթ իւզրէ գալըլա
պիլմէսի իչին եէնի եէնի թէտալիլէր տիւ
չիւնմէքտէյիլ, վէ միւշսսէր օլունտուղունա
իւմիտի գալիլիլալէն տիր: Լաքին, հէր գան
զի թէտալիլին իճրաւընա էլ աթըլա, էվլէ
լինտէն մէսարիֆ իսթիլէթ իգթիլգա իտէճէկի
կիւնէլ կիպի աշիքեար տըր, զիրա, պիր
աաթ սու աթթարագ, վէ եալսուտ գուն
տուրա պօեաեարագ ելվիլիլէ պիր գաշ զու
րուշ գաղանմագլըգ միւրաւտ իթսէ տալիս
թէստի գաթէլ վէ ֆըրշա պօեա վէ սայրիլ
ալմագ իչին պիր գաշ զուրուշ սէրմայիլէ
միւհթամ օլունտուղու պէտիլի տիր:

Մէսէլա ալըզլա խաթալար ալմագ ի
չին (նասըլ քի շիմիտէն իւշ աթթթ թա
նէ ալընմըշ տըր) սէքիլ օն աաթտ օտալար
թէտարիք վէ թէգեիլիլէ, վէ քէզալիք շա
կիրտան տալիլիլէ իչին մէքթէպիլ թէճիլիլ
նէ, վէ մուաթթալ գալմըշ օլան պաղըն քիւ
թիլլէրի սէօքթիլլէլիլալ, վէ մէնֆաթթ
լը աղաճլար տիքթիլլէլիլալ վէ պիր կիւզէլ
պաղէլ վէ գաշ վէ եաթարըլմասընա, վէ Զա
նագ գալէ թարաֆլարընտա օլունտան պիր
գըթա գէյթիլլիլին, աաթ մէսաթիլլէրէթ
թէլիլէթտէն գուրթարըլմասընա, վէ զայրի
հիւմ վէ զայրիլիլալ էլէտաի իլթիլեմ պու
լունտագտա օլուպ, վէ էհալիլին հաթիլէ
թիլտէն պաղա հիլ պիր պանգալըգ պու
լունտաղըլտա պիլգաթ էհալիլէ մալիլմ
տիր:

Միւրաթըլըգ գէվաթը համիլիլէթեա
րան ալէհիլտէ թէլէ քէր իթմէք տէյիլ տիր
հաշա, տայթաթ թէլէքթիլլէ պօրըլունտուղ
զիրա, քէնաի սալապէթլէրիլէ, սէֆալէթ
վէ գատարըլգ մէրքէլիլ օլմուշ օլան պիր
մաշէլլին, աճիլլէրի զայրէթ վէ ճէտարէ
թիլլէ պիր ֆագիլլէթ մէրքէլ վէ նիւմունէ
սի օլունտան, վէ պիլիլմ տալիս իֆթիլիա
լըմըգա սէպէպ օլունտար: Փագթթ, աճի
ղանէ չունու իլթաթ իտէրիլ քի, պէյլէ պիր
ֆագիլլէթի եարը եօլտա պըրագմագ, հէմ
չէյթանլարը սէվիլտիլմէք, վէ հէմտէ պուն
տան սօնրա կէօրիլլէճէթ օլան ֆագիլլէթլէ
րին վէ ֆէտաթիլարըն էքսիլմէսիլէ սէ
պէպիլլէթ վիրմէք տիր:

Փրիլիլ չու ալթը այ միւրտէթտէ պիւ
լիւք վէ բէք պիւլիլէ պիր թէպէտալիլալ
վէ իսահաթ կէօրմիւշ, վէ էն զեհատէ գօր
գուլու կէչիլլէրի կէչիլմիշ վէ սէլամէթլէ
չըգմըշ տըր: Փագաթ, պիր գաշ այ տահա
եանի եագ գաթուլարը աշըլընճաեա գատար
պիւլիլէ մուամէլլէթ միւհթամ տըր: զիրա,
պէշ եիւք քիլիլին բահաթ իլլին հէր շէյ,
վէ խունուտուլա օտուն, քէօթիլլէրալըմ տըր
նասըլ քի օտունուտուլ վէ մատէն քէօթիլ
րիւմիլգ գալմաթըլմասըն, պիրէր իթիլէր,
կիւնլիլէ շէյ ալարագ իտարէ իտէպիլմէք

տէյիլ, պէյլէ շէյլէրին իտէ պիլիլմ հէմ
վագթիլիլիլ զայպ իթթիլլէճէկի, վէ հէմտէ
էնտիլլէթիլ արթըրաճագ թագիլ տիր:

Ալտէթիմիգտէ, տիւշէլլէրէ գալըլ, հէր
թարաֆտան ճիւզիլ քիւլիլ իեանէլլէր կէ
լէճէք տիր վէ զայրէթ ու ճէտարէթիլիլիլ
գաթ պէ գաթ արթըրաճագ տըր իւմիտին
տէ իտիք, հալ պու քի, էսէֆ իտէրէք
սէյլէրիլ, հէնուգ էյլէ պիր էսէր կէօրէ
մէմիլիլ տիր: Փագաթ պու ճիւմէլ իլէ գա
թը իւմիտ իթմէյիլ, իլա բէք աճէլէ իթ
մէքտէ օլունտուղունալու տալիս իգրար իտէ
րիլ:

— Պիր խալիլահ զաթ թարաֆըն
տան 22 զըշ: Մարսըլանլը Յակոբ նամ
գաթ խաթաթանըն հէմշէ հիլլէրի թարա
ֆընտան 50 զուրուշ:

— Փրիլիլ մէքթէպիլլէ մուամէլլէթ
իլմէլլէրիլ մէմուտհէսի իլէ «Փրիլի
չեան վարթարանի Նպաստամատոյցըն
կեթուլթիլլէն» իտիլտէ թէշքիլ օլունտան
ընկերուլթիլլէն, օգոստոս 27տէն նո
յեմբեր 19ա գատար 3 ալըգ մուհասէ
պէսի պու տէֆա թարաֆըլըգա կէօն
տէրիլլէ օլմագին մէմուտէն տէրճի
տէրիլ:

Հ Ի Ս Ա Պ

ՄՈՒՏԻՐ

Սեպ. 3.	500 հատ Տոմսակ տպուած	Ղշ.
	ծախսելու հա	
	մար Գին 4 զըշ.	500
» »	250 » Շարաթական ան	
	գորրագիր 4 զշ.	250
» »	250 » Սկզբնական 51/1	4575
» 24	4000 » Տոմսակ տպուած	
	ծախսելու համար	
	Գին 4 զըշ.	4000
Ընկերութեան	շարաթական տուր	
քէն հաւաքուած		520
Ընկերութեան	սկզբնական տուր	
քէն հաւաքուած		280-30
Հասարակութեան	հկած նուէր	4482
		8107-30

ՆԼ.Ք

Ընկերութեան	շարաթականներու	
համար 520 հատ Գին 4 զշ.		520
Հասարակութեան	սկզբնական տուր	
քէն հաւաքուած		4482
Հատարատ տոմսակ 5048 հատ 4 զշ.		5048
Ընկերութեան	սկզբնականներու	
54 հատ Գ. 51/8 զշ.		280-30
Հատարատ սկզբնական անդորրագիր		
499 հատ Գ. 51/8 զշ.		4094-30
Ընկերութեան	մասնաւոր ծախքը	582-30
Հատարատ գրամ		4400
		8107-30

Նասըլ քի պալատէթի հիւսապտա կէօ
րիլլէր, շարաթական անդորրագիրընը
250 աաթտ օլունտուղու հալտէ, գալըլըգ
520 աաթտ չըգմըշ տըր, պունուլ ֆագ
լարը շիմիլիլէ եէնիլտէն մէսարիլ իտիլ
պիլլէթ պաստըրմաճալ իլլին, մէվմուտ օ

լան պիլեթիւրտէն անդորրագիր մագա-
մընտա վերելիչ տիր:

Մեզ քիւր հիստալ իւզերինէ կերէք
ընկերութիւն ազաւարընը վէ կերէք է-
հալինին թափսիլ իճէ մալիւմաթ հոփ-
նէ պիլմէսի իշին, հէր բազար կիւնլէրի
սաաթ 7 տէն 9 ա գոտար, Լանկատա
Մուսալա ճատաթսինաէ Ե. 113 գազինո.
նուն իւսթ գաթընտա շերքէթին մեր-
քէգի օլան մահէլէ թէշըիթ պիրլէ,
սէթթէրլէրի մուստէնէ իլլէմէլէրի իշին
խասսէթէն տալէթ օլունմուշ տուր:

Շիմտիկէ գատար մեզ քիւր ընկերու-
թիւնուն եալընը պին տէօրթ եիւզ զու-
րուշ մէվճուտ նագաւ ագճէսի վար իսէ-
տէ, իլէրուտէ պոււնուն աահա չօգ աւ-
թաճաղը վէ փրկիլ մէթմէպինէ պիւլիւք
մուսվէնէթի օլաճաղը մէմուլ օլունա-
պիլիւր, վէ պոււ նիկէթի մէմուհէնին
իճրասը իշին էհալի թարափընտան մէգ.
քիւր ընկերութիւն մուսվէնէթ օլուն-
մասընա թէշիլիլ իտէրիլ:

Է Վ Ր Օ Ր Ա

Էլթօրանըն պոււ արա բօլիթիգաճա
հալի կիթտիլքէ աղըրլալմագաւ տըր,
վագաա նապը քի տիւն տախի տէմիլ ի-
տիլք, ուրէթիլ գահիլէտէ աճէլէթէն
պիլիլ ճէնկէ սէպէպիկէթ վէրէճէք մէսէ-
լէ եօգ տուր վէ Շարգ, Բօմա վէ Ալման.
եա մէսէլէրի կիպի պաշլըճա մէսէլէր
իսէ, շիմտիլք իւսթիլէրի էօրթիւլ-
միւշ վէ տէվլէթլէր պէյնինտէ չօգլուգ
լափը օլմամագաւ տըր կիպի կէօրիւն.
մէքտէ իսէտէ, պոււ ճիւմլէ իլէրուսի ի-
շին պոււ մէսէլէրի իւզերինէ պիր մու-
արաղա զուհուրի իհթիմալի, պոււ կիւն-
քի կիւն Էլթօրանըն էնտիշէսինի մու-
ճիպ օլմագաւ տըր:

Էլթօրա զազէթալարընըն պոււ էնտի-
շէսինի մուճիպ օլան պաշլըճա պիր խու-
սուս, Բուսիա զազէթալարընըն գուլ-
լանաղը իսան տըր, շիւնքի Բուսիանըն
Էնվալիտ նամզազէթաւը * Բուսիա տէվ-
« լէթի Շարգ մէսէլէսինի օլ տէրլէճէ ա-
« շիքար սուրէթտէ մէյտանէ չօգարտը
« քի, թէգ էլտէն հալի էլլէմ տիր *
տէմիլ օլունդունտան, վէ պոււ իսան
« Շարգ մէսէլէսի Բուսիանըն * միւրասը
իւզրէ հալ ու թէսվիկէ օլունմաղ տըր
տիմէք օլուպ, Էլթօրա տէվլէթլէրինաճն
չօգլարընըն իսէ օլ սուրէթտէ հալինէ
միւսաաա տէ իթմէկէճէթլէրի տէրքեար օ-
լուպ, պոււնտան ճէնկէլու հուրի թէհի-
քէսի միւշահէտէ օլունմագաւ տըր:

Բուսիա զազէթալարընըն պաշլըճա
հիստէթիլիլ Ֆրանսաա զարշը տըր,
շիւնքի Ֆրանսաա տէվլէթի, սալիլ իւշ
տէվլէթ իլէ միւթթէթիլգէն Պապը-ալի-
լէ թաղտիմ օլունան նօթաեա, սօնրա-
տան Բուսիանըն վէրալիլ մանա կիպի

պիր մանա վէրմէյիպ, Սարը քիթապըն-
տա անըն աթըլ նէ մանաաա ունլամըշ օլ-
տուղունու իյզահ իթտիլքտէն սօնրա,
Շարգ մէսէլէսի հազգընտա Ալթիթիլա
բօլիթիգաճալարընըն ալարլմաեաճաղընըն աւ-
լաշլըմասը վէ մէմալիքի մահրուսէյի Շա-
հանէնին թէմալիկէթիլի մուհաֆաղա
վէ թասահուպ իլլէյէճէկին, վէ պոււ
պաշլըճա խուսուտա սալըր տէվլէթլէր
իլէ հէմէթ քեար պուլունտուղուն պէ-
էան իթմէսի իլէ, Բուսիանըն քէշի ու
հիսապընը պօշա չօգարմըշ օլունդուն-
տան, վէ Բուսիա բօլիթիգաճալարընըն մուզերը
վէ քէնտի մէնֆաաթընա մուղալիլ օլ-
տուղու իշին իլէտա իթմիլ օտուղուն-
տան, Բուսիա զազէթալարընըն վէ
պինաէն ալէյհ տէվլէթլէրին քէք Ֆէ-
նա ճանը սըգըլմըշ տըր:

Բուսիա տէվլէթի մէգ քիւր պէնան-
նամէյի թաղտիմ իթմէսի իլէ, մէմալիքի
մահրուսէյի Շահանէնին հէր պիր էեա-
լաթընա տալիլ իլլէր իւզերինէ պատէ-
զին միւտալիլ օլունմագա պաշլընմագ
արզու վէ նիկէթիլիկէ պուլունուպ, Ֆա-
գաթ մուղալիլի օլարագ Ֆրանսաա տէվ-
լէթի կիթիլ իթմիլալընա տալիլ միւտա-
լիլ վէ նասիհաթլարա խիթամ վէրմէք
իսթէմիլ վէ օ մանաաա պոււ պէնանտ-
մէյի իմզալմըշ օլունդունու անլաթտը,
Ֆրանսաալ թէսքին իթմէք վէ Բուսիա ի-
տէ մէմալիքի Օսմանիլէ էհալիլէրինի իս-
լալ իթմէք արզուսինտէ օլունգլարըն հալ-
տէ, պոււ իլի գըտտ էփ քեար պիր եէրտէ
պարընաճաեաճաղալըն տէրքեար օլուն-
ղու վէճէ իլէ եալաշ եալաշ պօզուլմա-
ղա պաշլալմըշ տըր:

Իմտի Բուսիա տէվլէթի Շարգ հազ-
գընտա օլուն բօլիթիգաճալարընըն իլէրու կէօ-
թիւլմէք իշին, Ֆրանսաա վէ Ալթիթիլա
տէվլէթլէրինին մուսվէնէթիլտէն մահ-
րում պալմըշ օլունգաա պաշլա, հաթ-
թա էն պիւլիլք խասիլմէրի օնլար օլ-
տուղունտան, պոււնլարա գարշը շէտիտ
իսան գուլանտըրը հալտէ, զազէթալա-
րը վառէթաալ իլէ պաշլալմըշ ինկիլթէր-
րա իլէ օլուն իւնսիկէթիլի սէրթլէշտի-
րիպ, անըն կէօգիւնիլ պօեաեաճաղ սու-
րէթտէ թէքլիլէր մէյտանէ աթմաղա,

« ինկիլթէրրա իլէ Բուսիա պէյնին
« տէ հիշ պիր խուսումէթ էսէրի գալ-
« մագ, տէր Ղազէթ ալ Մօքթիլ, էկէր
« ինկիլթէրրանըն Հինտիսթան թարափ-
« լարընտա օլան մէմալիքի թէէմին օլուն-
« մագ իշին պիր թէտալիլ պուլունա,
« օրատա, Բուսիա իլէ ինկիլթէրրանըն
« պիր պիլիլիլ մէնֆաաթընա մուղալիլ
« կէլէճէք պիր խուսուտա եօգ տուր * Մը-
« սըրտա ինկիլթըն կիթտիլքէ թէէսիլի
« տրթմագաւ տըր տէնիլ, չօգ իլի, պոււ
« թէէսիլի տահա պիեաաէ արթալըն, Բու-
« սիանըն օնա մուխալիլթի իտէճէք պիր
« սէպէպի եօգ տուր:

Մեզ քիւր զազէթա ինկիլթէրրանըն Հա-
պէշիւզերինէ օլունու սէվգ իթմէք խուսու-
տանուն կիլիլտէ գալարալալմըշ օլմասընը
վէ մահպուլէրին գուրթալարմասընտան
զիեաաէ Գըզըլ տէնիլտէ եէրլէյմէք էփ-
քեարընտա պուլունտուղուն պէնանտէն
սօնրա « մէկէրչի օլ վագըթ ինկիլթի վիւ-
« քէլաալ Շարգ խիթիլթիեանլարընըն սէ-
« աաթթի հալինէ տահա զիեաաէ հիւս-
« նիւ նագար իլէ պազմաղա վէ անլէրին
« հազգընտա տահա իլի պիր թալըր ու
« հարաթեաթտա պուլունմագա մէմալըր
« օլմաեաճաղ մը, Պու սուրէթտէ ին-
« կիլիլ Պալաան էեալաթընտա Բուսիա
« բօլիթիգաճալ իլէ հէմէթ քեար օլապի-
« իլի »:

Ինկիլթի հիւքիւմէթիլի Ֆրանսաաա
ալարմագ վէ քէնտի բօլիթիգաճալարըն պիր-
լէշտիլմէք իշին պոււ թարգ թէքլիլթէր
Բուսիա տէվլէթի թարափընտան չօգ տէ-
ֆա վուգու պուլմուշ տուր * 1844տէ իմ-
բէրաթօր Նիգօլա, Լօնտրաա օլան եօլ-
ճուլուղունտա թիւրքիա խարապ օլաճագ
տըր կիպի քէլալէր իլէ ինկիլթի քէնտի
բօլիթիգաճալարընա ճէլպ իթմէք իսթէմիլ
տիր * քէլալիք 1853 տէ տախի եինէ իմ-
բէրաթօր Նիգօլա պոււ թարգ թէքլիլթի-
լէրինի թէքրալալմըշ տըր * պոււնուն գալ-
լիլմէ « թիւրքիա, էօլմէք իւզրէ օլան պիր
« խաաթա տըր, պոււ կիւն եարըն տէվ-
« լէթլէրին գուճաղընտա գալապիլիլ, պոււ
« թէհիլթէլի հալ վուգու ինտէ, հազըր-
« լըգըրլ պուլունմագա լաղըմ * իմիլ.
վէ միւմալիլէյհ իմբէրաթօր մէմալիքի
Շահանէիլ թաղտիմ իթմէքլիկէ գա-
տար չօգըլարագ ինկիլթի սէֆիլի լօրտ
Սէյմուրա « իսթանպուլա միւթաաալ,
« րըթ օլարագ եէրլէլիպ օթուրմաեաճա-
« ղըմը վաա իտէրիմ, լաքին էմանլէլէն
« գապուլ իտէր օթուրուլուլմ: Մէմլէ-
« քէթէյն պէնիմ հիմալէթիմ թահիլըն
« տա միւսթագիլ պիր հիւքիւմէթ տիր *
« Սըրպ վէ Պուլղարիսթան տախի թըլպ-
« գըսը պիր թարգաա հիւքիւմէթլէր օ-
« լապիլիլիլ: Մըսըրա կէլինտիլքաէ, պոււ
« արաղնին ինկիլթի հիւքիւմէթի իլլին նէ
« տէրլէճէ էհէմիլլէթտէն օլունդունու
« ֆարգընտալմ, վէ Օսմանը թօփրաղը
« թագալիմ օլունմագ իճապ իթտիլքտէ,
« սիլ Մըսըրը գապթ իտէր իսէնիլ, պէն
« միւմանտալթ կէօթէրմէմ, քէլալիք
« կիլիլ հազգընտա պէլլէ սէլլէրիմ *
տէմիլ տիր:

Իմբէրաթօր Նիգօլանըն 1844 վէ 1853
տէնէլէրինտէր իսանը իլէ շիմտիլքի կա-
զէթ ալ Մօսկով զազէթալարընըն իսանը
պիր պիլիլիլ մուլթաալըգ տըր * Նասըլ քի
օլ վագըթ, շիմտի տախի Մըսըրը ինկիլ-
թէքրալալ թէքլիլ իթմէքաէ տիրլէր քի,
քէնտի բօլիթիգաճալարըն իճրասը իշին ա-
նըն հիւսնիւ նագարընը գաղաւսըն:

Բուսիանըն պու Նիեթէթէրի պու կիւն-
քի կիւն տախի պազը թէպէտտուլաթ ի-
լէ տխիսի տիր, ճագաթ ոլ վագըթ Ա-
վըսթրիա տէվէթի քէնտիսի իլէ հէմէթ-
քեար ոլտուղու հալտէ, շիմտիսի քեա-
միլէն մուխալիթ էթքեարտա վէ Ֆը-
րանսա իլէ պիրլէշմիշ տիր: Պու թէճ-
րիւպէլէր իլէ Բուսիան պիր Ֆայիտէ
հասըլ ոլամաեաճաղը, վէ ինկիլիզ հիւ-
քիւմէթի թէնտիսի ճէլպ իտէմէեթէ-
կի տէրքեար իտէտէ, շաեթա Բուսիա
պու խէնալաւորը թամաընը մէվգըթի
իճրաեթ գոյմագ քիւսթախըղընա չըգըշ-
տըղը հալտէ, վէ հէրքէսին էնտիշէսինի
մուճիպ ոլտուղու վէճհ իլէ, իլք պա-
հարտա պիր մուարագա գուհուր իթ-
տիքտէ, ինկիլիզին Ամէրիգա իլէ ոլան
Արապաճա մէսէլէսինին հալա մուարագտէ
գալմաը, վէ Հապէշիսթան իլէ մէշղու-
պուլունմաը Ֆէնա թէսաաիլի իտէրէք-
պունու Ֆուրսաթ ատտ իտիպ Ամէրիգա
ինկիլիզ իլէ պոզուշա, Շարգ վագաալարը-
նա ինկիլիթէրրանըն պիր մուալէնէթ իտէ-
մէեթէկի, էթթէտէ Ավսթրիա տէվէթի,
տայիմա քէնտի իւզէրինտէ Բրուսիանըն
խուսուլէթի պուլունուպ, էլինտէ պու-
լունան Ամանեա արագիլէրինի գալթ թ-
մէք արզուսի, վէ Շարգ իշին Բուսիան
գարշը չըգմագ միւրատ իթսէ, միւխալէ-
Ֆէթ կէսթէրէճէթի միւլահէտէ ոլուն-
մագտա տըր, Ֆրանսըղ տէվէթիին տա-
խի իթալեա իլէ խասիմ ոլմաը, վէ իլք
Ֆուրսաթտա Բրուսիա իլէ պիրլէշէճէկի
թէվաթուլարը տէրքեար ոլտուղու հալ-
տէ, տիմէք Ֆրանսա ինկիլիթէրրա վէ Ավըս-
թրիանըն պրըճա պիրէր մէսէլէտէն տու-
լը գարշըլարընտա պիրէր խասիմի ոլուպ,
իթալեա, Բրուսիա, Բուսիա վէ Ամէրիգա
պիր արատա մուալէլէյէ պաշաասլար
էվթորանըն հալի թէք Ֆէնա պիր հէյէթ
քէսպ իտէճէթի շիւրհէտէն միւսթալի
տիր, Լաքին պուլնարըն քեաթիթիսի եա-
լընըլ թախմիլէրտէն իպարէթ ոլուպ,
եինէ պիր սուրէթի հասէնտէ պու Ֆէ-
նալըլարըն էօնիւ ալընապիլմէսիտէ մէ-
մուլ ոլունապիլեր, Պագալմ վուգուաթ
նէ կէթիլէճէք տիր:

Ինչպէս...

Ռուսամուլք եւ Թիւրքիոյ մէջ իրենց
մէկ արձագանքը:

Մանգաթին 554 էնգէն Էնգէնգէն Էնգէնգէն:

Գ. Ռոտէնի աշակերտութիւնը առա-
ւել այն մատնիչ եւ վաա կրօնաւորին,
նամակագրին եւ քիչ մ'ալ հրատարակու-
թեան հաւանութիւն տուողին կը վերա-
բերի, վասն զի առանց եղելութիւն մը,
առանց պարագայ մը յիշելու, ուրախ
որտով ծանր խնդիրներ կը յարուցանեն
եւ Ռուսիոյ հայութիւնը տակն ու վրայ

ընելէն, Նախիջեւանի մէջ օձտում եւ
պառակտում սերմանելն վերջը կուգան
թուրքաստանի հայութեան ալ հանգիստ-
աը վրդովելու եւ նիւթապես մեռած,
այլ բարոյապէս անմահ Նալբանդեանցի
համար անոր ունեցած համակրութիւնը
սրտին խորէն կորզելու:

Դ. Չենք հաւատար բնաւ եւ չենք
կարծել որ Նալբանդեանց բազմահար
մեքենաներով մերթ յայտնի եւ մերթ
թագուն ի վնաս բազմաց գործ տեսած
ըլտոյ:

Ե. Փաստեր ունինք յայտնելու ակն-
րեւ եւ կրնանք հաստատել որ նորնծայ
եպիսկոպոսը եւ իր քանի մը նման-
ները աւելի Ս. Դոմինիկեան սեաւ դը-
րոշին ծառայած են անոր զինուորգրուելով
եւ զորանք Արշալոյսի ուլաճ առնելը կըր-
նանք ի լոյս ընծայել:

Չ. Պատուոյ, իրաւունքի արդարու-
թեան, ճշմարտութեան, Հայութեան
անուամբը իսկ կը բողոքենք եւ կստի-
պենք որ այդ նամակագիրը վար առնու-
իւր դիմակը եւ յայտնէ այն արդարին ով
ըլալը, որուն ոսկերոտիք բողոքեցին գե-
րեզմանէն առ այն, որոյ գատաստանը չի
նիրհեր...

Է. Կստիպենք զինքը այս ծանր պա-
րագայիս, Սմբատը Մերուժանէն, վար-
դանը Վասակէն, բարին չարէն զանազա-
նելու միջոցին սոյն երեք կէտերու բա-
յատրութիւնը մեզ տալու: —

Ապա թէ ոչ պիտի համարձակինք ամ-
բողջ հայութեան առջին իր արժանաւոր
աճականը յայտնելու, եւ որն որ առանց
ստորագրութեան եւ զրպարտութեան
մուրով ծպտեալ պատիւը արատաւորել,
անձը վատահամբաւել ուզող իրեն համա-
միտներու ալ կը վերաբերի: ՎԱՏ:

Հուսկ ուրեմն եւ դու Արշալոյսքու-
ատ նոր ընթացքը բռնելուդ վրայ չեմ
զարմանար: Այեւոր ծերունի մը ըլլալուդ
գրուածներդ ալ կարեկցութեան արժա-
նի են: Բայց ոչ, այս անգամ ալ անհնար
է որ ճշմարտութիւնը պաշտողի մը սիրտը
դիմանայ եւ աւելի համբերէ: Վասն զի
կը ճանչնամ զքեզ շատ ատրիէ ի վեր եւ
վստահ եմ որ քու գոյութենէդ, այսին-
քըն քսան եւ ութը տարիէ ի վեր գաղ-
տագողի ու երբեմն ակներեւ շահու ե-
տեւէ ինկած ես: Վասն զի Նալբանդ-
եանցի նման ազատութեան սիրահարող
անձերը մերթ թագուն եւ մերթ յայտնի
կը թշնամանես: Վասն զի մտաւորային
ճգնաբան զարգացում մը տեսնել չես ուզել
բնաւ: Վասն զի անկարելի բան մը կե-
րագես անցեալը ապագային դէմ ապրս-
տամբեցնելու եւ անոնց մէջ պատերազմ
յարուցանելու եւ կատես այն ազատու-
թիւնը, որ ինչպէս կըսէ Լապուլէճ հը-
չակաւոր եւ անկախ հեղինակը, դուստր

է Աւետարանի, քոյր արդարութեան,
իսկ հաւասարութեան, առատութեան
եւ խաղաղութեան մայր:

Գիտցած եղիր վերջապէս որ իզուր
եւ վայրապար պիտի տքնիսքու բերնիդ
անպատիւ թափիլ փուքով փօքը բիծ մը
դնել Նալբանդեանցի ընտանի կամ հրա-
պարակի կենաց վրայ: Նալբանդեանցի ո-
գին մեծ ազդեցութիւն ունի եւ ամէն
ազատասէր անոր անունը միայն լսելով
սարսուռ մը կըզգայ, հայը անոր մօտե-
նագրութիւնները կարդալու, բանահիւ-
սութիւնը վայելելու առնել անկարելի է
որ ըրած կորուստին վրայ չըցաւի եւ ար-
տասուքի կաթիլ մը չըղնի իւր աչքերէն:
Քանի մը տարի եւս անոր ազդեցութիւ-
նը դադրելով գործ պիտի լլլայ, շատե-
րը անոր ուսուցած բարոյականը պիտի ըն-
դունին եւ առիկա պիտի արդիւնաւորի
ի մեծ նախատինս անոր անուան անգամ
թշնամի եպիսկոպոսին, խալիպեանց եւ
իրենց կողմնակիցներու:

Կը կրկնեմ Նալբանդեանցի մեռած է, բայց
երկրիս վրայ իւր ծնողքը, ազգականները,
բարեկամները եւ ճշմարիտ ազգասէրները
կարասուեն միշտ իրեն համար, գրական
ասպարէզին մէջ փառք կը փայլի, իւր ո-
գին անմահ է: Իսկ դու հայ լրագրական
հօրիվոնին վրայ ազատ Արշալոյս մըն էիր
եւ առանց արեղականդ փայլը ստանալու
այժմ մամպամած վերջալոյս մը եղար:
ԳԵՈՐԳ ՊՈՒՊԼԻ

Ի Լ Ա Ն

ՎԻԵՆՆԱ ՎԷ ԲՈՒՍԻԱ ԲԻԱՆԳՕԼԱՐԸ

Վիեննան հէր նէվի բիսնգօ ագսի-
սնարը վէ բրոմէսլէրի, Գալաթատա Գա-
միսիոն խանը գարուսու եանընտա Նօ. 16
սարրաֆ ճանեթօ տիւքքեանընտա ֆի-
բուլթօ ոլունմագաա տըր:

Մէրգուժ Մ. Ճանեթօ հիշ պիր քիմ-
սէ իլէ շէրիքիլի ոլմաերպ, վէ սաթտըղը
պիլէթլէր իւզէրինտէ գալպ ոլմաեաճա-
ղը թէէմին զլընմըշ մանասընտա պիր
եէշիլ պէյպա միւհիւր պասըմըշ տըր:

Քէզայիք պու մահէլտէ Բուսիանըն
պիրինճի վէ իքինճի իսթիզարաղարը բիան-
գօսունուլն պիլէթլէրի ֆիրուլթօ ոլու-
նուր: պունլարըն սէնէվի 0/0 տէ 3 ֆա-
յիգի ոլուպ, վէ իքի տէֆա չէքիլեր: Վէ
պու տէֆա յունվար 1/13 տէ չէքիլէճէք
տիր:

Պիրինճի Նօ. գազանաճագ 200 պին,
իքինճի 75 պին. սալիլլէրի հաքէգա 40
պին. 25 պին. 10 պին. 8 պին. 3 պին
վէ 300 գարպօն գազանաճագլար տըր:

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԵՊԱ

ԿԱՐԱՊԵՏ Բ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

ԼԷՎԱՍՆ ՀԷՐԱԼՏԸ ԹԱՊԻԱՆԵՍԻՆԵՅ
ԳԵՌԱՊԵՏ ԶՈՂՈՒ ԵՈՂԱ, ԶԶՈՐԱՆԱ ԱԳՈՒԼԷ
ԳԻՐԵԳԷԼԻ ԳԱՐԵՐՈՆԵԱ ՆԻՇԵՐՈ 167: